

Ministru kabineta noteikumu “Grozījumi Ministru kabineta noteikumos 2021. gada 6. jūlijā Nr. 508 “Kritiskās infrastruktūras, tajā skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, apzināšanas, drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības plānošanas un īstenošanas kārtība” projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	Projekts izstrādāts, lai noteiktu Nacionālo Bruņotos spēku tiesības slēgt sadarbības līgumu ar kritiskās infrastruktūras (turpmāk – KI) un Eiropas KI īpašniekiem par infrastruktūras drošības un aizsardzības pasākumiem valstī izsludināta izņēmuma stāvokļa gadījumā, ko īsteno attiecīgās KI un Eiropas KI Zemessardzes apakšvienība. Projekts stāsies spēkā vispārējā kārtībā.

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	1. Visaptverošas valsts aizsardzības sistēma, lai jebkādos apstākļos, tajā skaitā valstī izsludināta izņēmuma stāvokļa gadījumā, tiktu nodrošinātas valsts pamatfunkcijas, nodrošinot iedzīvotāju pamatvajadzības; 2. Ministru kabineta 2020.gada 28.janvāra sēdes protokola 39.§ Informatīvā ziņojuma “Par mācību KRISTAPS 2019 secinājumiem” 2.4. punkts. (DIENESTA VAJADZĪBĀM).
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Viens no visaptverošas valsts aizsardzības galvenajiem uzdevumiem ir sabiedrības un tautsaimniecības spēja nodrošināt nepārtrauktus kritiskos pakalpojumus krīzes un kara apstākļos. Kritiskos pakalpojumus nodrošina KI – Latvijas Republikā izvietoti objekti, sistēmas vai to daļas, kuras ir būtiskas sabiedrībai svarīgu funkciju īstenošanai, kā arī cilvēku veselības aizsardzības, drošības, ekonomiskās vai sociālās labklājības nodrošināšanai un, kuru iznīcināšana vai darbības traucējumi būtiski ietekmētu valsts funkciju īstenošanu. Saskaņā ar Ministru kabineta 2021.gada 6.jūlija noteikumu nr. 508 “KI, tajā skaitā Eiropas KI, apzināšanas, drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības plānošanas un īstenošanas kārtība” 37.punktu, “Energētiskās krīzes, augsta un īpaši augsta terorisma draudu līmeņa, ārkārtējas situācijas un izņēmuma stāvokļa izsludināšanas gadījumā Ministru kabinets var lemt, ka Nacionālie bruņotie spēki vai Valsts policija pārņem atsevišķas B, C un D kategorijas KI vai Eiropas KI pilnīgu vai daļēju fiziskās drošības pasākumu nodrošināšanu.” Lai pilnvērtīgi ar drošības un aizsardzības pasākumiem tiktu nodrošināti visi kritiskās infrastruktūras objekti, Aizsardzības ministrija atbalsta Zemessardzes apakšvienību izveidi KI objektos. Krīzes un uzbrukuma gadījumā, tieši KI objektā strādājošie zemessargi ir ciešā kontaktā ar KI īpašnieku, tiesisko vadītāju vai infrastruktūras vadību un būtu kompetentākie pastiprinātu drošības pasākumu nodrošināšanā konkrētajā KI objektā un visātrāk pieejamie spēki, lai operatīvi reaģētu uz drošības incidentiem.

		<p>KI objekta īpašnieka un vadības sadarbības akcepta gadījumā, noslēdzot NBS un KI īpašnieka sadarbības līgumu, tiktu radīts tiesiskais pamats Zemessardzes apakšvienības izveidei drošības un aizsardzības pasākumu nodrošināšanai KI objektā valstī izsludināta izņēmuma stāvokļa gadījumā. Zemessardzes apakšvienību veidotu KI objektā strādājošie jau esošie zemessargi, kas vēlas pievienoties vienībai un strādājošie, kas iestājas Zemessardzē ar mērķi darboties sava KI objekta Zemessardzes apakšvienībā. Tie apakšvienības zemessargi, kas nav kritiskais personāls – izņēmuma stāvokļa laikā varētu tikt pastāvīgi iesaistīti KI objekta pastiprinātu drošības pasākumu nodrošināšanā, savukārt zemessargi, kas vienlaikus ir kritiskais personāls – izņēmuma stāvokļa laikā veidotu rezervi – ātrās reaģēšanas spēkus (<i>QRF – Quick Reaction Force</i>), kas var tikt īslaicīgi aktivizēti reaģēšanai drošības incidenta gadījumā.</p> <p>Šādas Zemessardzes apakšvienības darbība neaizstātu regulāro KI objekta apsardzi, bet tiktu integrēta esošajos KI objekta pastiprinātās fiziskās drošības pasākumu nodrošināšanas plānos un apakšvienības vecākais sadarbotos ar KI objekta par drošību atbildīgo amatpersonu un attiecīgo VDI.</p> <p>Tiek plānots, ka šādas apakšvienības izveidei būtu nepieciešami vismaz 10 KI nodarbinātie zemessargi un tās rīcībā būtu KI objektā izveidota telpa. Atkarībā no katra atsevišķi izvērtēta gadījuma, ieroču telpā ar specifiskām drošības prasībām ieroči glabātos patstāvīgi vai tā tiktu papildīta valstī izsludināta izņēmuma stāvokļa gadījumā.</p> <p>Lai izvairītos no kritiskās infrastruktūras objektos nodarbināto zemessargu mobilizāciju regulārajās vienībās vai to pārvietošanu citu izdevumu izpildē, Ministru kabineta noteikumu grozījumi paredz, ka izņēmuma stāvokļa laikā kritiskās infrastruktūras Zemessardzes apakšvienības uzdevums ir nodrošināt kritiskās infrastruktūras un Eiropas kritiskās infrastruktūras drošības un aizsardzības pasākumu īstenošanu.</p> <p>Pārtraucot darba tiesiskās attiecības ar KI objektu, persona varēs turpināt darbību Zemessardzes regulārajās vienībās vai to pārtraukt aktīvu darbību, paliekot rezervē.</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	KI objekti
4.	Cita informācija	NAV

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu		
1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums	KI objektos nodarbinātie

	ietekmē vai varētu ietekmēt	
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Nav
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Netiek vērtēts
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Nav
5.	Cita informācija	Nav

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem		
Projekts šo jomu neskar		

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu		
1.	Saistītie tiesību aktu projekti	Nav
2.	Atbildīgā institūcija	Aizsardzības ministrija
3.	Cita informācija	Nav

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām		
Projekts šo jomu neskar		

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes		
1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Nav
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Nav
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Nav
4.	Cita informācija	Nav

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām		
---	--	--

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Aizsardzības ministrija, Nacionālie bruņotie spēki
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Jaunu institūciju izveide vai esošu institūciju likvidācija nav nepieciešama.
3.	Cita informācija	Nav